

GLOBALG.A.P.

ENTEĞRE ÇİFTLİK GÜVENCESİ | TÜM ÇİFTLİK TABANLI

KONTROL NOKTALARI VE UYGUNLUK KRİTERLERİ

TÜRKÇE VERSİYON 4.0 (Şüphe durumunda İngilizce versiyonu dikkate alınız.)
BASIM 4.0-1_ŞUBAT2012

1 MART 2011'DEN İTİBAREN GEÇERLİDİR
1 OCAK 2012'DEN İTİBAREN ZORUNLUDUR



TÜRKÇE VERSİYON
Şüphe durumunda İngilizce versiyonu dikkate alınız.

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ

BÖLÜM AF TÜRKM ÇİFTLİKLER TABANLI MODÜL

- AF.1 SAHA GEÇMİŞİ VE SAHA YÖNETİMİ
- AF.2 KAYIT TUTMA VE DÂHİLİ DEĞERLENDİRME / İÇ DENETİM
- AF.3 İŞÇİ SAĞLIĞI, GÜVENLİĞİ VE REFAHI
- AF.4 TAŞERONLAR
- AF.5 ATIK VE ÇEVRE KİRLİLİĞİ YÖNETİMİ, GERİ DÖNÜŞÜM VE YENİDEN KULLANIM
- AF.6 ÇEVRE VE KORUNMASI
- AF.7 ŞİKÂyetLER
- AF.8 GERİ ÇAĞIRMA / GERİ ÇEKME PROSEDÜRÜ
- AF.9 GIDA KORUNMASI (Çiçek ve Süsbitkileri için geçerli değildir)
- AF.10 GLOBALG.A.P. STATÜSÜ
- AF.11 LOGO KULLANIMI
- AF.12 İZLENEBİLİRLİK VE AYRIŞTIRMA üretici Paralel Üretim için tescil edildiğinde zorunludur
- ANNEX AF 1. RİSK DEĞERLENDİRMESİ KILAVUZU– GENEL
- ANNEX AF 2. RİSK DEĞERLENDİRMESİ KILAVUZU – ÜRETİM ALANI YÖNETİMİ

TÜRKÇE VERSİYON
Şüphe durumunda İngilizce versiyonu dikkate alınır.

Nº	Kontrol Noktası	Uygunluk Kriteri	Seviye
AF	TÜM ÇİFTLİKLER TABANI		
	<i>Bu modüldeki kontrol noktaları tüm çiftlik işletmeleriyle ilgili konuları kapsadığı için sertifikasyon başvurusu yapan tüm üreticiler için uygulanabilir.</i>		
AF. 1	SAHA GEÇMİŞİ VE SAHA YÖNETİMİ		
	<i>Sürdürülebilir çiftçiliğin önemli özelliklerinden birisi sahaya özgü bilgi ve uygulama deneyimlerinin gelecekle ilgili yönetim planlama ve uygulamalarıyla bütünleştirilmesidir. Bu bölüm çiftliğin yapısını oluşturan arazi, bina ve diğer tesislerin güvenli biçimde gıda üretimini ve çevrenin korunmasını sağlayacak şekilde uygun olarak yönetilmesini amaçlamaktadır.</i>		
AF. 1.1	Saha Geçmişi		
AF. 1.1.1	Üretimde kullanılan her bir tarla, bahçe, sera, arazi ve hayvancılık tesisi/barınağı, avlu ve/veya diğer bölge/mevkiler için bir referans sistemi oluşturulmuş mu ve çiftlik planı veya haritası üzerinde belirtilmiş midir?	Uyumluluk her bir tarla/bahçe, / sera / arazi / hayvancılık tesisi/barınağı ve/veya diğer çiftlik bölgeleri/mevkiileri için görsel tanımlama şeklinde bir fiziki işaret ya da bu tanımlama sistemine karşılık gelecek bir çiftlik plan ya da haritası içermek zorundadır. G/D Yok	Minör Zorunluluk
AF. 1.1.2	Hayvansal üretim/su ürünleri üretimi ve/veya bu bölgelerde yürütülen tarımsal faaliyetlerle ilgili kayıtları sağlamak amacıyla her üretim birimi ya da diğer alan/mevkiler için bir kayıt tutma sistemi oluşturulmuş mudur?	Güncel kayıtlar tüm üretim alanlarındaki GLOBALG.A.P. üretiminin geçmişini sağlamalıdır. G/D Yok	Majör Zorunluluk
AF. 1.2	Saha Yönetimi		
AF. 1.2.1	Sertifikasyon için tescil edilmiş tüm sahalarda ilk denetim sırasında bir risk değerlendirmesi var mı? Sonraki denetimler sırasında karşılaşılan yeni üretim sahalarında ya da risklerin değişmiş olduğu mevcut üretim sahalarında (bunlara kiralanmış araziler de dâhildir) bir risk değerlendirmesi bulunuyor mu? Bu risk değerlendirmesi söz konusu sahanın gıda güvenliği, hayvan sağlığı ve çevre bakımından uygun olduğunu gösteriyor mu?	Sahanın uygunluğunu belirlemek için ilk denetimde bir risk değerlendirmesi gereklidir. Risk değerlendirmesi yıllık olarak gözden geçirilmeli ve riskler değiştiği veya yeni alanlar kullanıldığı zaman bunlar dikkate alınmalıdır. Risk değerlendirmesi saha geçmişini ve tasarlanan faaliyetin stok/ürün/çevre üzerine etkisini bütünsel olarak dikkate almalıdır (Neleri içermek zorunda olduğunu görmek için Bkz: AF Ek 1 Temel Bilgi için Risk Değerlendirmesi ve Detay bilgi için AF Ek 2).	Majör Zorunluluk
AF.1.2.2	Risk değerlendirmesinde tanımlanmış riskleri en az düzeye indirmeye yönelik stratejileri ortaya koyan bir yönetim planı geliştirilmiş midir(AF.1.2.1)?	AF.1.2.1'de tanımlanan riskleri işaret eden bir yönetim planı söz konusu sahanın üretim için elverişli olduğunu doğrulayan stratejileri tanımlar.	Minör Zorunluluk

ETKO TARAFINDAN TERCÜME EDİLMİŞTİR (WWW.ETKO.ORG)
USB LTD TARAFINDAN ONAY OKUMASI YAPILMIŞTIR (WWW.USB-TR.COM)

TÜRKÇE VERSİYON
Şüphede durumunda İngilizce versiyonu dikkate alınır.

Nº	Kontrol Noktası	Uygunluk Kriteri	Seviye
AF. 2	KAYIT TUTULMASI VE KURUM İÇİ KENDİNİ-DEĞERLENDİRME / İÇ DENETİM		
	<i>Çiftçilik uygulamalarıyla ilgili önemli ayrıntılar kaydedilmeli ve kayıtlar saklanmalıdır.</i>		
AF. 2.1	Harici denetim sırasında istenen tüm kayıtlara erişmek mümkün müdür ve eğer saklanması için, belirli kontrol noktalarında daha uzun bir süre gerektiği belirtilmemişse; bu kayıtlar en az iki yıl süreyle saklanmakta mıdır?	Üreticiler ilk denetimin yapıldığı tarihten itibaren kayıtlarını güncel olarak en az iki yıl saklamak zorundadır. Yeni başvuru sahipleri, harici denetimin konusunu oluşturan her alan için GLOBALG.A.P. dokümantasyonu ile ilgili tüm tarımsal faaliyetlerin tescili dahilindeki kayıtların tamamını harici denetim veya tescil tarihinden en az üç ay öncesine kadar saklamış olmak zorundadır. Hayvancılık için bu kayıtlar, ilk denetimden en az bir rotasyon öncesine kadar gitmek zorundadır. G/D Yok	Minör Zorunluluk
AF. 2.2	Üretici veya üretici grubu GLOBALG.A.P. Standardı gereğince yılda bir kez kendini değerlendirme ya da üretici grubu iç denetimini, her biri ayrı ayrı olarak, yapma sorumluluğunu üstleniyor mu?	Aşağıdaki konularda dökümanede edilmiş kanıt vardır: Seçenek 1: üreticinin sorumluluğunda bir kendi kendini değerlendirme tamamlanmıştır; Seçenek 2: üretici grubunun her bir üyesi için iç denetim yapılmış ve grubun sorumluluğu altında bir iç KYS tetkiki yürütülmüştür. G/D Yok	Majör Zorunluluk
AF. 2.3	Kendi kendini değerlendirme ya da üretici grubunun iç denetimleri sırasında saptanan uygunsuzluklar sonucunda etkin düzeltici faaliyetler başlatılmış mıdır?	Gerekli olan düzeltici faaliyetler dökümanede edilmiş ve uygulanmıştır. G/D Yok	Majör Zorunluluk
AF. 3	İŞÇİLERİN SAĞLIĞI, GÜVENLİĞİ VE REFAHI		
	<i>Bir çiftliğin güvenli ve verimli işletilmesinin anahtarı insanlardır. Çiftlik çalışanları ve sözleşmeliler kadar üreticilerin kendileri de ürünün kalitesi ve çevrenin korumasının dayanağıdır. Öğrenim ve eğitim sürdürülebilirliğin geliştirilmesine ve sosyal sermayenin inşasına yardımcı olacaktır. Bu bölüm; çalışma sahasında güvenli uygulamaların yapılmasını sağlamayı ve tüm işçilerin görevlerini hem anlamalarını ve hem de işlerini yapmak için yeterli olmalarını; onların çalışmalarını güvenli biçimde sürdürmelerine izin veren uygun araç gereç temin edilmesini ve yine bir kaza olması durumunda, uygun ve zamanında yardım sağlanabilmesini amaçlamaktadır.</i>		

TÜRKÇE VERSİYON
Şüphe durumunda İngilizce versiyonu dikkate alınız.

Nº	Kontrol Noktası	Uygunluk Kriteri	Seviye
AF. 3.1	Sağlık ve Güvenlik		
AF. 3.1.1	Üreticinin, işçi sağlığı ve güvenliği ile ilgili tehlikeler için yazılı bir risk değerlendirmesi var mı?	Yazılı risk değerlendirmesi genel bir değerlendirme olabilir ancak çiftlikteki koşullara uygun olmak zorundadır. Değişiklikler (örneğin, yeni makineler, yeni binalar, yeni bitki koruma ürünleri, değiştirilen kültürel uygulamalar, vb) meydana geldiği zaman risk değerlendirmesi gözden geçirilmek ve güncellenmek zorundadır. Bunlarla sınırlı olmamakla birlikte tehlikelere örnekler şunları içerir: hareketli makine aksamaları, kuyruk mili (PTO), elektrik, aşırı gürültü, toz, titreşim, aşırı sıcak/soğuklar, merdiven, yakıt depolama, çamurlu tanklar, vb. G/D Yok	Minör Zorunluluk
AF. 3.1.2	Çiftlikte AF.3.1.1'deki risk değerlendirmesinde tanımlanmış konulara atıfta bulunan yazılı sağlık ve güvenlik prosedürleri var mıdır?	Sağlık ve güvenlik prosedürleri risk değerlendirmesinde (AF.3.1.1) tanımlanan konuları işaret etmek ve çiftçilik faaliyetleri için uygun olmak zorundadır. Bunlar aynı zamanda kaza ve acil durum prosedürlerini ve beklenmedik durum planlarını, çalışma koşullarında tanımlanmış her tür benzeri riskleri de içerebilir. Bu prosedürler yıllık olarak gözden geçirilmek ve risk değerlendirmesi değiştiği zaman güncellenmek zorundadır.	Minör Zorunluluk
AF. 3.1.3	Tüm işçiler sağlık ve güvenlik eğitimi almışlar mıdır?	İşçiler, sorumluluk ve görevlerindeki yeterliliklerini yapılan görsel inceleme sonucunda gösterebilir. Kanıt olarak talimatlar ve eğitim kayıtları bulunmak zorundadır. Eğer üreticinin eğitim kayıtları ve/veya eğitim materyalleri mevcut ise, sağlık ve güvenlik eğitimi verebilir. (Yani, dışarıdan gelecek herhangi bir kişinin eğitimi yürütmesi gerekmez) G/D Yok	Minör Zorunluluk

120329_gg_ifa_cpcc_af_tur_v4_0-1

TÜRKÇE VERSİYON
Şüphe durumunda İngilizce versiyonu dikkate alınız.

Nº	Kontrol Noktası	Uygunluk Kriteri	Seviye
AF. 3.2	Hijyen		
AF. 3.2.1	Çiftlikte hijyen için yazılı bir risk değerlendirmesi var mıdır?	Hijyen konuları için yazılı risk değerlendirmesi üretim ortamını kapsar. Riskler üretilen ve/veya tedarik edilen ürünlere bağlıdır Yazılı risk değerlendirmesi genel bir değerlendirme olabilir ancak çiftlikteki koşullara uygun olmak, yıllık olarak gözden geçirilmek ve değişiklikler (örneğin, diğer faaliyetler) meydana geldiği zaman yıllık olarak güncellenmek zorundadır. G/D Yok	Minör Zorunluluk
AF. 3.2.2	Çiftlik, hijyen talimatlarını tüm işçiler için yazılı hale getirmiş midir?	Hijyen talimatları herkesin göreceği şekilde sergilenir: kolay anlaşılır işaretler (resimler) kullanılır ve/veya da işgücünün en çok kullandığı dil (ler) ile yazılır. Talimatlarda asgari şunlar yer almak zorundadır: - El temizleme gerekliliği, - Kesiklerin bandajlanması, - Sigara içme, yeme ve içme belirlenmiş alanlarla sınırlanması, - İlgili enfeksiyon veya durumlara ait bildirimler; bunlar hastalık belirtilerini (örneğin, kusma, sarılık, ishal) içerir; böyle bir olayda bu işçiler ürün ve gıdalara temas eden yüzeyler ile doğrudan temas etmekten alıkonulmalıdır. - Uygun koruyucu kıyafet kullanımı G/D Yok	Minör Zorunluluk
AF. 3.2.3	Çiftlikte çalışanların tümü AF.3.2.2'deki hijyen talimatlarına uygun olarak yıllık temel hijyen eğitimi almışlar mıdır?	Hem gerek yazılı hem sözlü olarak hijyen için bir giriş eğitimi verilir. Tüm yeni çalışanlar bu eğitimi almak ve katılımlarını doğrulamak zorundadır. Bu eğitimler AF.3.2.2'deki tüm talimatları kapsamak zorundadır. Çiftlik sahipleri ve yöneticiler de dahil olmak üzere tüm çalışanlar yıllık olarak çiftliğin temel hijyen eğitimine katılmak zorundadırlar.	Minör Zorunluluk
AF. 3.2.4	Çiftlik hijyen prosedürleri uygulanıyor mu?	Hijyen prosedürlerinde görev tanımları yapılmış işçiler bu konudaki yeterliliklerini denetim sırasında göstermek zorundadır ve hijyen prosedürlerinin uygulandığını gösterir görsel kanıt mevcuttur. G/D Yok	Majör Zorunluluk

120329_gg_ifa_cpcc_af_tur_v4_0-1

ETKO TARAFINDAN TERCÜME EDİLMİŞTİR (WWW.ETKO.ORG)
USB LTD TARAFINDAN ONAY OKUMASI YAPILMIŞTIR (WWW.USB-TR.COM)

TÜRKÇE VERSİYON
Şüphe durumunda İngilizce versiyonu dikkate alınır.

Nº	Kontrol Noktası	Uygunluk Kriteri	Seviye
AF. 3.3	Eğitim		
AF. 3.3.1	Eğitim faaliyetleri ve katılımcılar için tutulmuş bir kayıt var mıdır?	Eğitim faaliyetleri için işlenen konunun başlığı, eğitimci, tarih ve katılımcılar da dâhil olmak üzere bir kayıt tutulmuştur. Eğitime katıldığına dair kanıt gereklidir.	Minör Zorunluluk
AF. 3.3.2	AF.3.1.1'deki risk değerlendirmesinde tanımlandığı üzere hayvan ilaçları, kimyasallar, dezenfektanlar, bitki koruma ürünleri, biyositler ve/veya diğer tehlikeli maddelerle çalışan ve/veya bunları kullanan ve tehlikeli veya karmaşık donanımları kullanan tüm işçiler, yeterli uzmanlık sertifikasına ve/veya bu uzmanlıkları ile ilgili detayları içeren belgelere sahip mi?	Kayıtlar bu görevleri yürüten işçileri tanımlanmış olmak ve yeterli uzmanlıklarına ait kanıtları, eğitim sertifikalarını ve/veya katılımlarını kanıtlayan eğitim kayıtlarını göstermek zorundadır. G/D Yok	Majör Zorunluluk
AF. 3.4	Tehlikeler ve İlk Yardım		
AF. 3.4.1	Kaza ve acil durum prosedürleri var mı, görünecek şekilde sergileniyorlar mı ve çiftlik faaliyetleriyle ilişkili tüm kişilere anlatılıyor mu?	Kalıcı kaza prosedürleri kolaylıkla erişilebilir ve görünebilen yer(ler)de açık bir şekilde sergilenmek zorundadır. Bu talimatlar işgücünün kullandığı hakim dil(ler)de ve/veya resim/şekillerle anlatılmış olarak mevcuttur. Bu prosedürler şunları tanımlamak zorundadır: - Çiftlik haritası ya da çiftlik adresi - İletişim personel(ler)i - Gerekli telefonların güncel listesi (polis, ambulans, hastane, itfaiye, sahadaki sağlık merkezine erişim ya da oraya götüreceği en yakın ulaşım aracı, elektrik, su ve gaz hizmeti tedarikçileri) Diğer prosedür örnekleri şunları içerebilir: - En yakın iletişim araçları (telefon, telsiz) - Yerel sağlık birimleri, hastane ve diğer acil durum servisleri ile nereden ve nasıl irtibata geçileceği. (Kaza NEREDE oldu? NE oldu? KAÇ KIŞI yaralandı? NE tür bir yaralanma oldu? KİM arıyor?) - Yangın söndürücülerin yerleri - Acil durum çıkışları - Acil durumlarda elektrik, gaz ve su girişlerinin kesilmesi; ve - Kazalar ve tehlikeli durumların nasıl rapor edileceği	Minör Zorunluluk

TÜRKÇE VERSİYON
Şüphe durumunda İngilizce versiyonu dikkate alınız.

Nº	Kontrol Noktası	Uygunluk Kriteri	Seviye
AF. 3.4.2	Muhtemel tehlikeler uyarı işaretleriyle açıkça belirtilmişmidir?	Kalıcı ve okunaklı işaretler muhtemel tehlikeleri göstermek zorundadır, (örneğin, atık çukurları, yakıt tankları, atölyeler, bitki koruma ürünleri/gübre/ veya diğer herhangi bir kimyasal depolama tesisinin giriş kapıları ve hem de ilaç uygulama sonrası yeniden giriş süreleri, vs.). Buralarda uyarı işaretleri bulunmak ve işgücünün kullandığı hakim dil(ler)de ve/veya resim/şekillerle anlatılmış olmak zorundadır. G/D Yok	Minör Zorunluluk
AF. 3.4.3	İşçi sağlığına zarar veren maddeler için güvenlik uyarısı bulunuyor mu / erişilebilir mi?	Uygun önlemlerin alınması gerektiği zaman, bilgiye (örneğin, web sitesi, telefon numarası, materyal güvenlik bilgi dökümanları, vb.) ulaşım mümkündür.	Minör Zorunluluk
AF. 3.4.4	Daimi çalışma sahalarının tümünde ve arazi çalışmalarının yakınında ilk yardım çantaları bulunuyor mu?	Yerel tavsiyelere göre eksiksiz ve tam donanımlı olarak hazırlanmış ilk yardım çantaları, mevcut olmak ve daimi çalışma sahalarının tümünden erişilebilir olmak; ayrıca çalışma sahalarının yakınına da (traktör, otomobil, vb) ulaştırmaya uygun olmak zorundadır.	Minör Zorunluluk
AF. 3.4.5	Her çiftlikte çiftçilik faaliyetleri yapıldığı sürece her zaman ilk yardım eğitimi almış uygun sayıda kişi (en az bir kişi) var mıdır?	Çiftlikte çiftçilik faaliyetleri yapıldığı sürece her zaman ilk yardım eğitimi almış (yani son 5 yıl içerisinde) en az bir kişi vardır. Rehber olarak: 50 işçi için eğitim almış bir kişi. Çiftlik faaliyetleri bu standardın ilgili modüllerinde bahsi geçen tüm faaliyetleri içermelidir.	Minör Zorunluluk

TÜRKÇE VERSİYON
Şüphe durumunda İngilizce versiyonu dikkate alınız.

Nº	Kontrol Noktası	Uygunluk Kriteri	Seviye
AF. 3.5	Koruyucu Kıyafet/ Donanım		
AF. 3.5.1	İşçiler, ziyaretçiler ve taşıyonlar yasal şartlar ve/veya etiketteki talimatlar ve/veya yetkili makamların koyduğu şartlarla uyumlu elverişli koruyucu kıyafetlerle donatılmış mıdır?	Koruyucu kıyafet temizdir ve kullanım şekli ile ve olası kirlenmenin derecesi ile alakalı bir temizlik programı ile uyumludur. Koruyucu kıyafet ve ekipman temizliği özel kıyafetler için ayrı yıkamayı içerir. Tekrar kullanılabilir eldivenleri kaldırmadan önce yıkanmalıdır. Kirli ve zarar görmüş koruyucu kıyafet ve ekipman ve süresi dolan filtre kartuşları uygun şekilde bertaraf edilmek zorundadır. Tek kullanımlık gereçler (yani eldivenler, işçi tulumları vb.) tek kullanımdan sonra atılmak zorundadır. Yedek filtreler, vb. şeyleri de içerecek şekilde tüm koruyucu kıyafet ve ekipman, bitki koruma ürünleri/depo tesis dışında depolanmak ve koruyucu kıyafete bulaşabilecek herhangi bir kimyasaldan fiziksel olarak ayrı olmak zorundadır.	Majör Zorunluluk
AF. 3.5.2	Koruyucu kıyafetler kullanıldıktan sonra kişisel kıyafetlere bulaşmasını önlemek amacıyla temizlenerek saklanıyor mu?	Koruyucu kıyafet temizdir ve kullanım şekli ile ve olası kirlenmenin derecesi ile alakalı bir temizlik programı ile uyumludur. Koruyucu kıyafet ve ekipman temizliği özel kıyafetler için ayrı yıkamayı içerir. Tekrar kullanılmış eldivenler kaldırılmadan önce yıkanmalıdır. Kirli ve zarar görmüş koruyucu kıyafet ve ekipman ve süresi dolan filtre kartuşları uygun şekilde bertaraf edilmek zorundadır. Tek kullanımlık gereçler (yani eldivenler, işçi tulumları vb.) tek kullanımdan sonra atılmak zorundadır. Yedek filtreler, vb. şeyleri de içerecek şekilde tüm koruyucu kıyafet ve ekipman, bitki koruma ürünleri/depo tesis dışında depolanmak ve koruyucu kıyafete bulaşabilecek herhangi bir kimyasaldan fiziksel olarak ayrı olmak zorundadır. G/D Yok	Majör Zorunluluk
AF. 3.6	İşçi Refahı		
AF 3.6.1	Yönetimden bir kişi işçi sağlığı, güvenliği ve refahından sorumlu olarak açıkça belirlenebilmekte midir?	İşçilerin sağlığı, güvenliği ve refahı konusunda mevcut, geçerli ve ilgili ulusal ve yerel düzenlemelere uyum sağlamak ve bunların uygulanmasını sağlamaktan sorumlu olmak üzere yönetimden bir kişinin açıkça belirlendiğini ve bu görev için atandığını gösteren dokümantasyon bulunmaktadır.	Majör Zorunluluk

TÜRKÇE VERSİYON
Şüphe durumunda İngilizce versiyonu dikkate alınız.

Nº	Kontrol Noktası	Uygunluk Kriteri	Seviye
AF 3.6.2	Yönetim ile işçiler arasında karşılıklı iki yönlü iletişimin yer aldığı düzenli toplantılar yapılıyor mu? Bu toplantılara ait kayıtlar var mıdır?	Kayıtlar, işçilerin sağlık, güvenlik ve refahla ilgili endişelerinin planlı toplantılarda kaydedildiğini ve bu toplantıların yılda en az bir kez yönetimle işçiler arasında açıkça (örneğin: gözdağı ve ceza korkusu olmadan) tartışılabilirliğini ve bu tartışmaların gerçekleştirilebildiğini göstermektedir. Denetçinin bu toplantıların içeriği, doğruluğu ya da sonuçları hakkında hüküm vermesi zorunlu değildir.	Tavsiye
AF 3.6.3	İşçilerin temiz gıda depolama alanları, belirlenmiş dinlenme alanları, el yıkama ve içme suyu gereçlerine erişimi var mıdır?	İşçilere el yıkama gereçleri, içilebilir içme suyu, gıda depolamak ve yemek yemek için bir yer sağlanmış olmak zorundadır.	Minör Zorunluluk
AF 3.6.4	Sahadaki yaşam alanı oturulabilir durumda mıdır ve temel bakımı ve tesisatı var mıdır?	Çiftlikte işçiler için ayrılan yaşama alanları oturulabilir durumdadır ve sağlam bir çatısı, pencere ve kapıları vardır ve kullanma suyu, tuvalet ve atık su gideri gibi temel hizmetlere sahiptir. Atık su gideri bulunmaması durumunda, yerel düzenlemeler ile uyumlu ise foseptik çukurları kabul edilebilir.	Minör Zorunluluk

TÜRKÇE VERSİYON
Şüphede durumunda İngilizce versiyonu dikkate alınır.

Nº	Kontrol Noktası	Uygunluk Kriteri	Seviye
AF. 4	TAŞERONLAR		
AF. 4.1	Üretici taşeronlardan hizmet aldığında, bunlarla ilgili tüm bilgileri çiftlikte bulmak mümkün müdür?	Taşeronlar çiftliğe sağlanan hizmetlerle ilgili GLOBALG.A.P. kontrol noktalarının uygunluğu için bir uygunluk değerlendirmesi (ya da bu çalışmayı üreticinin kendisi taşeronlar adına yapmak zorundadır) yürütmek zorundadır. Uygulanabilir kontrol noktalarına uygunluğun kanıtları dış denetim sırasında çiftlikte bulunmak zorundadır ve taşeron GLOBALG.A.P. onaylı sertifikaların kuşkuya düşmeleri durumunda bu değerlendirmede fiziki denetim yoluyla doğrulamaya izinli olduklarını kabul etmek zorundadır. Üretici, taşeronların yerine getirdiği işler için uygulanabilir kontrol noktalarının gözlenmesinden ve taşeron ile sözleşme yapılan her bir görev ve her bir sezon için yapılan değerlendirmeyi kontrol ederek imzalamaktan sorumludur. Taşeronların üçüncü taraf GLOBALG.A.P. onaylı bir belgelendirme kuruluşu tarafından değerlendirilmiş olması durumunda, üretici taşerondan şu bilgileri içeren bir rapor almış olmalıdır: 1) Değerlendirme tarihi, 2) Sertifikasyon Kuruluşunun ismi (CB), 3) Kontrolör adı, 4) Taşeronun detayları, 5) İlgili Kontrol Noktaları ve Uygunluk Kriterlerine karşılık gelen yanıtlar listesi raporu. Ürün işleminin altsözleşmeli olarak yapıldığı durumda, üreticinin denetimini yapan sertifikasyon kuruluşu yine de geçerli kontrol noktalarını denetlemek zorundadır (geçerli kapsam tanımlamalarına atıfta bulunur).	Minör Zorunluluk
AF. 4.2	Taşeronların ve ziyaretçilerin tümü, kişisel güvenlik ve hijyen ile ilgili prosedürlerden haberdar edilmiş midir?	Kişisel sağlık, güvenlik ve hijyen ile ilgili prosedürlerin ziyaretçi ve taşeronlara resmen iletildiğine dair kanıt vardır (örneğin: ilgili talimatlar tüm ziyaretçi ve taşeronların bunları kolaylıkla okuyabileceği görünebilir bir yerde bulunur).	Minör Zorunluluk
AF. 5	ATIK VE KİRLİLİK YÖNETİMİ, GERİ DÖNÜŞÜM VE YENİDEN KULLANIM		
	<i>Atıkların en aza indirilmesi şunları kapsamalıdır: mevcut uygulamaların gözden geçirilmesi, atıklardan kaçınılması, atıkların azaltılması, atıkların yeniden kullanımı ve atıkların geri dönüştürülmesi.</i>		

ETKO TARAFINDAN TERCÜME EDİLMİŞTİR (WWW.ETKO.ORG)
USB LTD TARAFINDAN ONAY OKUMASI YAPILMIŞTIR (WWW.USB-TR.COM)

TÜRKÇE VERSİYON
Şüphe durumunda İngilizce versiyonu dikkate alınız.

Nº	Kontrol Noktası	Uygunluk Kriteri	Seviye
AF. 5.1	Atık ve Kirleticilerin Tanımı		
AF. 5.1.1	Muhtemel atık ürünleri ve kirlilik kaynakları iş alanlarının tamamında tanımlanmış mıdır?	Çiftlik üretim süreçleri içinde üretilmesi muhtemel atık ürünleri (örneğin: kâğıt, karton, plastik, yağ, vb) ve kirlilik kaynakları (örneğin, aşırı gübre, egzoz dumanı, yağ, yakıt, gürültü, lağım suyu, kimyasallar, koyun pisliği, yem atıkları, ağların temizliği sırasında oluşan algler/ yosunlar, vb) listelenmiştir.	Minör Zorunluluk
AF. 5.2	Atık ve Kirlilik Eylem Planı		
AF. 5.2.1	İsraf ve kirlilikten kaçınmak ve/veya bunları azaltmak amacıyla dokumante edilmiş bir çiftlik atık yönetim planı var mı ve atık yönetim planı atıkların bertarafı için uygun önlemleri kapsıyor mu?	İsrafın azaltılmasını, kirlilik ve atık geri dönüşümünü kapsayan anlaşılır, güncel ve dokumante edilmiş bir plan mevcuttur. Hava, toprak, su, gürültü ve ışık kirliliği plan dâhilinde tüm ürünlerle beraber dikkate alınmak ve kaynaklar belirtilmek zorundadır.	Tavsiye
AF. 5.2.2	Çöp ve atıkların tümü temizlenmiş midir?	Üretim ya da depolama binalarının hemen yakınında çöp ve atık bulunmadığını kanıtlayacak görsel değerlendirme yapılmalıdır. Belirtilen alanlarda anlık ve önemsiz çöp olabileceği gibi o günkü işten kalan atıklar bulunması kabul edilebilir. Yakıt sızıntıları dâhil diğer tüm çöp ve atıklar temizlenmiş olmalıdır.	Majör Zorunluluk
AF. 5.2.3	Herhangi bir hastalık taşıma riski oluşturmaması koşuluyla, organik atıklar çiftlikte kompost yapılıyor ve toprağı iyileştirilmek amacıyla kullanılıyor mu?	Organik atık malzeme kompost haline getirilmiş ve toprağın iyileştirilmesi için kullanılmıştır. Kompost metodu hastalık riski oluşturmayacağını garanti etmektedir.	Tavsiye
AF. 6	ÇEVRE VE KORUMA		
	<i>Tarım ve çevre birbirlerine ayrılmaz biçimde bağlıdır. Yabani yaşam ve doğal görünümü yönetmek büyük önem taşımaktadır; türler kadar arazi ve doğal görünüm özelliklerinin yapısal çeşitliliğinin artırılması da biley ve direyin çeşitliliği ve bolluğu için de yarar sağlayacaktır.</i>		

120329_gg_ifa_cpcc_af_tur_v4_0-1

ETKO TARAFINDAN TERCÜME EDİLMİŞTİR (WWW.ETKO.ORG)
USB LTD TARAFINDAN ONAY OKUMASI YAPILMIŞTIR (WWW.USB-TR.COM)

TÜRKÇE VERSİYON
Şüphe durumunda İngilizce versiyonu dikkate alınız.

Nº	Kontrol Noktası	Uygunluk Kriteri	Seviye
AF. 6.1	Tarımın Çevre ve Biyoçeşitlilik Üzerindeki Etkisi (Su ürünleri alt kapsamlarının sertifikasyonu için AB.7.5 Su Ürünleri Tabanı bölümüne bakınız.)		
AF. 6.1.1	Her üreticinin, tarım faaliyetlerinin çevre üzerindeki etkisini onaylayan, işletme için bir doğal yaşam ve koruma planı yönetimi var mı?	Çiftlikte doğal yaşam ortamlarını zenginleştirmek ve canlı çeşitliliğini sağlamayı amaçlayan yazılı bir eylem planı olmak zorundadır. Bu bireysel bir plan veya eğer çiftlik bu plana katılıyorsa ya da dâhil edilmişse bölgesel bir faaliyet de olabilir Bu faaliyet entegre zararlı yönetimi uygulamaları, mahsüllerin besin maddesi kullanımı, koruma sahaları, su tedariki, diğer kullanıcılar üzerindeki etki vb bilgileri kapsayacaktır.	Minör Zorunluluk
AF. 6.1.2	Üretici çevreyi, yerel topluluk ve biley ve direy yararına nasıl zenginleştireceği üzerine düşünmüş müdür ve bu politika sürdürülebilir ticari tarımsal üretim ile uyumlu mudur ve tarımsal faaliyetlerin çevresel etkilerini en aza indirme yönünde gayret göstermekte midir?	1) Üretici tarafından üretim sahasında olduğu kadar 2) doğal yaşam ortamının kalitesini ve unsurlarını dikkate alan çevresel destek projelerinde aktif olan bir gruba katılımı da örnek olarak gösterebilecek somut eylem ve girişimler olmalıdır. Koruma planında, planlanacak eylemleri hayata geçirmek amacıyla çiftlikteki biley ve direyin güncel seviyeleri, bölgesi, durumu, vb ile ilgili temel düzeydeki denetimin yürütüleceğine dair bir taahhüt vardır. Koruma planının içinde, çiftlikteki yaşam çeşitliliğini arttırmayı ve mümkün olan yerde biley ve direyi zenginleştirmeyi amaçlayan öncelikler ve eylemlerin çok açık bir listesi bulunmaktadır.	Tavsiye
AF. 6.2	Verimsiz Sahalar		
AF. 6.2.1	Biley ve direyin geliştirilmesinin teşvik edilmesi amacıyla verimsiz sahaların (örneğin, alçak kısımlardaki bataklık alanlar, ağaçlıklar, sürülmeyen dar araziler ya da verimini yitirmiş topraklar, vs.) koruma alanlarına dönüştürülmesine gereken önem verilmiş midir?	Mümkün olan yerlerde verimsiz sahaları ve ekolojik öncelikli olarak tanımlanmış alanları koruma alanlarına dönüştürmek için bir plan olması gerekir.	Tavsiye

120329_gg_ifa_cpcc_af_tur_v4_0-1

ETKO TARAFINDAN TERCÜME EDİLMİŞTİR (WWW.ETKO.ORG)
USB LTD TARAFINDAN ONAY OKUMASI YAPILMIŞTIR (WWW.USB-TR.COM)

TÜRKÇE VERSİYON
Şüphe durumunda İngilizce versiyonu dikkate alınır.

Nº	Kontrol Noktası	Uygunluk Kriteri	Seviye
AF. 6.3	Enerji Verimliliği		
AF. 6.3.1	Üretici çiftlikteki enerji kullanımının izlendiğini gösterebiliyor mu?	Enerji kullanım kayıtları mevcuttur. Üretici çiftlikte ve çiftçilik faaliyetlerinde enerjinin nerede ve nasıl tüketildiğinin farkındadır. Çiftlik ekipmanı optimum enerji tüketimini sağlayacak şekilde seçilmiş ve muhafaza edilmiş olmalıdır. Yenilenebilir olmayan enerji kaynakları en alt düzeyde tutulmuş olmalıdır.	Tavsiye
AF 7	ŞİKÂyetLER		
	<i>Şikâyetlerin yönetimi baştan sona daha iyi bir üretim sistemi sağlanmasına öncülük edecektir.</i>		
AF. 7.1	GLOBALG.A.P. Standardının kapsadığı konularla ilgili bir şikâyet prosedürü bulunuyor mu ve bu prosedür alınan önlemlerin bir kaydını da içerecek şekilde şikâyetlerin uygun şekilde kaydedildiğini, üzerine çalışıldığını ve sonuçlarının izlendiğini güvence altına alıyor mu?	GLOBALG.A.P.'in kapsamında yer alan konularla ilgili alınmış tüm şikâyetlerin kaydedilmesine ve sonuçlarının izlenmesine yardımcı olan dökümanite edilmiş bir şikâyet prosedürü bulunmaktadır. Bu şikâyetler hakkında yapılan faaliyetler dökümanite edilmiştir. G/D Yok	Majör Zorunluluk
AF. 8	GERİ ÇAĞIRMA/GERİ ÇEKME PROSEDÜRÜ		
AF. 8.1	Üreticinin sertifikalı ürünleri piyasadan geri çekme/geri çağırma yönetmek/başlatmak için dökümanite edilmiş prosedürleri var mıdır ve bu prosedürler yıllık olarak test edilmiş midir?	Üreticinin geri çekme/geri çağırma kararına neden olan olay tipini, ürünün muhtemel geri çekme/geri çağırma kararını vermekten sorumlu kişileri, müşterilere ve GLOBALG.A.P. Sertifikasyon Kuruluşuna haber verme mekanizmasını (CB tarafından bir yaptırım yayınlanmamışsa ve üretici ya da üretici grubu ürünleri serbest iradesi dışında geri çağırılmış/geri çekmişse) ve stokları bağdaştırma metodlarını tanımlayan dökümanite edilmiş prosedürlere erişimi olmak zorundadır. Bu prosedürler etkinliklerini güvenceye almak amacıyla yıllık olarak test edilmiş olmak zorundadır. Bu sahte bir test olabilir. Bu test kaydedilmek zorundadır.	Majör Zorunluluk

TÜRKÇE VERSİYON
Şüphe durumunda İngilizce versiyonu dikkate alınız.

Nº	Kontrol Noktası	Uygunluk Kriteri	Seviye
AF. 9	GIDA KORUMASI (Çiçek ve Süsbitkileri için geçerli değildir)		
AF. 9.1	Gıda koruması için bir risk değerlendirmesi mevcut mudur ve belirlenmiş gıda koruması risklerine yönelik prosedürler uygulanmakta mıdır?	Gıda güvenliğini tehdit eden olası tehditler üretimin bütün aşamalarında tesbit edilmeli ve değerlendirilmelidirler. Gıda güvenliği risk tanımlaması bütün girdilerin güvenilir ve emin kaynaklardan gelmesini güvence altına almalıdır. Bütün çalışanların ve taşeronların bilgileri mevcut olmak zorundadır. Kasıtlı bir tehdit durumunda düzeltici faaliyet için gerekli prosedürler mevcut olmalıdır.	Majör Zorunluluk
AF. 10	GLOBALG.A.P. STATÜSÜ		
AF. 10.1	Ticarette ilgili tüm belgeler GLOBALG.A.P. statüsüne (sertifikalı/sertifikasız) atıfta bulunuyor mu?	Ticarette ilgili belgeler (örneğin. satış faturalarında) ve uygun oldukça diğer belgelerde, ürüne ait GLOBALG.A.P. statüsü yer alır. G/D Yok	Majör Zorunluluk
AF. 10.2	Bütün üreticilerin, GGN' lerinin kötüye kullanımını önlemek amacıyla doğrudan ilişkide oldukları müşterileriyle anlaşmaları var mıdır?	Üreticilerin doğrudan ilişkide oldukları müşterileriyle, GGN' lerinin kötüye kullanımını önlemek amacıyla (paketlemeciler, ihracatçılar, ithalatçılar, vd.) ve müşterinin etiketleme ve izlenebilirlik konusunda en iyi uygulamaları izleyeceği konusunda bir anlaşması olmalıdır (Örneğin üreticilerin GGN' lerini diğer üreticilerin etiketlerine koymamak, hem de daha sonra üreticinin GGN' si ile de etiketlenecek şekilde üreticinin sertifikalı ürününü diğer sertifikasız ürünlerle karıştırmamak) G/D Yok	Minör Zorunluluk
AF. 11	LOGO KULLANIMI		
AF. 11.1	GLOBALG.A.P. (EUREPGAP) sözcüğü, ticari markası ya da logosu ve GGN (GLOBALG.A.P. numarası) Genel Yönetmeliklere ve Alt-Lisans ve Sertifikasyon Anlaşmasına göre kullanılmış mıdır?	Üretici/üretici grubu GLOBALG.A.P. (EUREPGAP) sözcüğünü, ticari markasını ya da logosunu ve GGN'sini (GLOBALG.A.P. numarasını) Genel Yönetmelikler Ek 1'e göre ve Alt-Lisans ve Sertifikasyon Anlaşmasına göre kullanmalıdır. GLOBALG.A.P. (EUREPGAP) sözcüğü, ticari markası ya da logosu son ürün üzerinde, son müşteri ambalajında ya da satış noktasında asla görünmemelidir, ancak sertifika sahibi bunları iş-işe iletişiminin bir kısmı ve/veya tamamında kullanabilir.	Majör Zorunluluk

TÜRKÇE VERSİYON
Şüphe durumunda İngilizce versiyonu dikkate alınız.

Nº	Kontrol Noktası	Uygunluk Kriteri	Seviye
AF. 12	İZLENEBİLİRLİK VE AYRIŞTIRMA üretici Paralel Üretim/Paralel Mülkiyet için tescil edildiğinde zorunludur. GLOBALG.A.P. Genel Düzenlemeleri Bölüm I – Ek 1.3 GLOBALG.A.P. Paralel Üretim ve Paralel Mülkiyet Hakkında Kılavuza bakınız		
AF. 12.1	Paralel üretim ve/veya mülkiyet (sadece, sertifikalı ve sertifikasız ürünler tek bir tüzel kişilik tarafından üretilmiş ve/veya sahiplenilmiş olduğunda uygulanabilir.)		
AF. 12.1.1	GLOBALG.A.P. tüm sertifikalı ve sertifikasız ürünlerin tanımlandığı ve ayrımının sağlandığı etkin bir sistem uygulanmakta mıdır?	Sertifikalı ve sertifikasız ürünlerin karışmasını önleyecek bir sistemin yürürlükte olması zorunludur. Bu ilgili kayıtları da içermek suretiyle, ya fiziksel tanımlamayla ya da ürün işleme prosedürleriyle sağlanabilir. G/D Yok	Majör Zorunluluk
AF. 12.1.2	Sertifikalı üretim sürecinden çıkan bütün nihai ürünlerin doğru şekilde tanımlandığını garanti eden bir sistem mevcut mudur?	Ürünün sertifikalı bir süreçten çıktığı durumlarda, bütün satışa hazır nihai ürünler (gerek çiftlik düzeyinde veya ürün işlemeden sonra) bir GLN ile tanımlanmalıdır. G/D Yok. Paralel üretim yapan Seçenek 1 üreticileri (harici kaynaklardan satın almayan) sertifikalı ürünü etiketlemek için sertifikalı PMU'nun alt-GLN' sini kullanmalıdır. Sertifikasız PMU'nun alt-GLN' si sertifikasız ürünlerin etiketlenmesi için kullanılabilir. Sertifikasız ürün satın alan Seçenek 1 üreticileri (paralel mülkiyetli) PHU' da iki GLN kullanmalıdırlar: birisi sertifikalı nihai ürün için kullanılmalı ve diğeri de sertifikasız nihai ürün için kullanılabilir. Seçenek 2 = sertifikalı ürünü etiketlemek için grubun GGN' si kullanılmış olmalıdır.	Majör Zorunluluk
AF. 12.1.3	Sertifikalı ve sertifikasız ürünlerin doğru bir şekilde sevk edildiğinden emin olmak için son bir kontrol yapılmakta mıdır?	Kontrol, sertifikalı ve sertifikasız ürünlerin doğru bir şekilde sevk edildiğini gösterecek şekilde belgelendirilmelidir. G/D Yok	Majör Zorunluluk
AF. 12.1.4	Bütün ticari belgeler sertifika sahibinin alt-GLN' sini ve GLOBALG.A.P. sertifikası durumunu gösteren atırları içermekte midir?	Sertifikalı ürünlerin satışıyla ilgili ticari belgeler (satış faturaları, satışla ilgili diğer şeyler, sevk belgeleri, vs.), sertifika sahibinin alt-GLN' sini içermeli ve GLOBALG.A.P. sertifikası durumunu gösterir bir atıf ihtiva etmelidir. G/D Yok	Majör Zorunluluk

120329_gg_ifa_cpcc_af_tur_v4_0-1

ETKO TARAFINDAN TERCÜME EDİLMİŞTİR (WWW.ETKO.ORG)
USB LTD TARAFINDAN ONAY OKUMASI YAPILMIŞTIR (WWW.USB-TR.COM)

TÜRKÇE VERSİYON
Şüphe durumunda İngilizce versiyonu dikkate alınız.

Nº	Kontrol Noktası	Uygunluk Kriteri	Seviye
AF.12.1.5	Uygun tanımlama prosedürleri ve farklı kaynaklardan temin edilen ürünlerin tanımlanması ile ilgili kayıtlar yürürlükte midir?	Değişik kaynaklardan temin edilen sertifikalı ve sertifikasız ürünlerin (örneğin diğer üreticiler veya tüccarlar) tanımlanması için prosedürler işletmenin ölçüsüne göre uygun bir şekilde hazırlanmalı, döküman haline getirilmeli ve yürürlükte kalması sağlanmalıdır. Kayıtlar şunları içermelidir: - Ürün tanımlaması - Sertifikalandırılmış GLOBALG.A.P. statüsü. - Yüklenen ürün(ler)in miktarları - Tedarikçi listeleri - Uygulanabilir olduğu durumlarda GLOBALG.A.P. Sertifikalarının kopyaları - Satın alınmış ürünlerin izlenebilirlik verileri/kodları, - Denetlenmiş organizasyon tarafından alınmış satın alma emirleri/faturalar - Onaylanmış tedarikçilerin listesi. Ürün satın alma yok ise G/D yok.	Majör Zorunluluk
AF. 12.1.6	Sertifikalı ve sertifikasız ürünlerin tüm satış detayları kaydedilmiş midir?	Sertifikalı ve sertifikasız ürünlerin satış detayları, satılmış miktarlar ve temin edilen açıklamalara özel dikkat gösterilmek koşuluyla kaydedilmiş olmalıdır. Dokümanlar, sertifikalı ve sertifikasız girdi ve çıktı miktarları arasında tutarlı bir denge göstermek zorundadır. G/D Yok	Majör Zorunluluk
AF.12.1.7	Sertifikalı ve sertifikasız ürün miktarlarının tüm detayları kayıt altına alınmış ve özetlenmiş midir?	Kütle denklik doğrulama sürecinin kolaylaştırılması için sertifikalı ve sertifikasız üretilmiş, gelen, giden ve depolanmış ürün miktarları (ağırlık veya hacimsel bilgiyi içererek) kayıt altına alınmak ve bunun bir özeti saklanmak zorundadır. G/D Yok	Majör Zorunluluk
AF.12.1.8	İşleme esnasında dönüşüm oranları ve/veya kayıplar (belirli bir üretim süreci için girdi-çıkıtı hesaplamaları) hesaplandı ve kontrol edildi mi?	İlgili her bir işleme süreci için dönüşüm oranları hesaplanmış ve ulaşılabilir olmalıdır. Ortaya çıkan bütün ürün atık miktarları kayıt altına alınmalıdır. G/D Yok	Majör Zorunluluk

120329_gg_ifa_cpcc_af_tur_v4_0-1

ETKO TARAFINDAN TERCÜME EDİLMİŞTİR (WWW.ETKO.ORG)
USB LTD TARAFINDAN ONAY OKUMASI YAPILMIŞTIR (WWW.USB-TR.COM)

TÜRKÇE VERSİYON
Şüphe durumunda İngilizce versiyonu dikkate alınız.

EK AF.1 GLOBALG.A.P. KILAVUZU | RİSK DEĞERLENDİRMESİ - GENEL

Risk Değerlendirmesine Giriş

GLOBALG.A.P. IFA Standardında gıda güvenliği, işçi sağlığı ve güvenliği ve çevre korunmasını kolaylaştırmak amacıyla bazı risk değerlendirmeleri yapmak gereklidir. Bu kılavuz dökümanı üreticilere yardım sağlamaktadır.

Beş adımda risk değerlendirmesi

Bir risk değerlendirmesi GLOBALG.A.P. gereklilik ve yasalarına uymak için olduğu kadar ürünleri, işçileri ve işletmeyi korumak için de önemli bir adımdır. Bir risk değerlendirmesi iş sahasında gerçekten de önemli olan bu risklere – gerçek zarar yol açabilecek potansiyelli risklere – odaklanmanıza yardım eder. Birçok durumda, doğrudan alınacak basit, etkin ve pahalı olmayan önlemler riskleri kolayca kontrol eder; (örneğin, ürünlere bulaşmaması için döküntülerin derhal temizlenmesini sağlamak).

Risklerin tümünü ortadan kaldırmanız beklenmemektedir, ancak 'makul ölçüde uygulanabilir' olduğu derecede ürün ve işçilerinizi korumanız beklenir ve zorundasınız.

Risk değerlendirmesi yapmanın tek yolu bu değildir; özellikle de daha karmaşık riskler ve/veya koşullar için iyi çalışan başka metotlar da vardır. Ne var ki, bizler bu metodun üreticilerin çoğu için anlaşılması en kolay yaklaşımı sağladığına inanıyoruz. İşçiler ve diğer kişilerin makul kontrol önlemlerinin alınmasındaki bir hata nedeniyle doğabilecek zararlanmalardan korunmuş olma hakları vardır. Kazalar ve hastalık yaşamları mahvedebilir ve şayet çıktı kaybedilirse işi de etkiler veya mahkemeye gitmek zorunda kalırsınız. Üreticiler yasal olarak çalışma alanlarındaki riskleri değerlendirmekle yükümlüdürler, bu nedenle riskleri kontrol etmek için bir plan yürürlüğe sokulabilir.

Risk değerlendirmesi nedir?

Bir risk değerlendirmesi basit olarak, işinizde ürün, çevre ve/veya işçilere nelerin zarar verebileceğini dikkatlice incelemeniz ve bunun sonucunda yeterli önlemleri aldınız mı yoksa zarardan korunmak için daha fazlası mı yapılmalıydınız konusunda değerlendirme yapabilirsiniz.

Süreci **aşırı karmaşık hale getirmeyin**. Birçok işletmede riskler çok iyi bilinmektedir ve gerekli kontrol önlemlerinin uygulanması kolaydır. Bulaşma ve/veya yaralanmadan kaçınmak için makul önlemler almış olduğunuzu kontrol edin.

Risk değerlendirmeniz hakkında düşünürken; şunları hatırlayın:

- **Bir tehlike** kimyasallar, elektrik, merdivende çalışmak, vb zarara neden olabilecek herhangi bir şeydir;
- **Risk**, zararın ne ciddiyette gerçekleşebileceğini de gösteren yüksek ya da düşük bir olasılıktır; öyle ki, zararın ne kadar ciddi olabileceğinin bir göstergesi ile birlikte, herhangi bir kimse bu ya da diğer tehlikelerden zarar görebilir.

ETKO TARAFINDAN TERCÜME EDİLMİŞTİR (WWW.ETKO.ORG)
USB LTD TARAFINDAN ONAY OKUMASI YAPILMIŞTIR (WWW.USB-TR.COM)

TÜRKÇE VERSİYON Şüphe durumunda İngilizce versiyonu dikkate alınız.

İşletmenizdeki riskler nasıl değerlendirilir?

- Adım 1: Tehlikeleri tanımlayın
- Adım 2: Kimin/neyin ve nasıl zarar görebileceğine karar verin
- Adım 3: Riskleri değerlendirin ve önlemlere karar verin
- Adım 4: Bulguları/iş planını kaydedin ve onları uygulayın
- Adım 5: Değerlendirmeyi gözden geçirin ve gerekirse güncelleyin

Adım 1 Tehlikeleri Tanımlayın

İlk önce ürünün, çevre ve/veya işçilerin nasıl zarar görebileceğini tespit etmeniz gerekir. İşte burada önemli olacakları tanımlamaya yardımcı olacak bazı ipuçları var:

- İşyeri civarını gezin ve mantiken zarara neden olması beklenen şeylere bakın (örneğin. durumlar, donanım, ürünler, uygulamalar, vb.)
- İşçilere ya da (mümkünse) onların temsilcilerine ne düşündüklerini sorun. Sizin hemen göremeyeceğiniz şeyleri onlar fark etmiş olabilir.
- Tehlikelerin tanımlanmasında ve bunlara doğru perspektiften bakılmasında çok yardımcı olabileceğinden, kimyasallar ve ekipmanlar için üretici talimatlarına ya da veri sayfalarına bakın.
- Önceki vaka ve kaza kayıtlarını gözden geçirin – bunlar genellikle pek belli olmayan tehlikeleri tanımlamaya yardım eder. (Gıda) güvenliği tehlikelerini olduğu kadar uzun dönemli sağlık tehlikelerinin hakkında (örneğin, yüksek gürültü düzeyleri ya da zararlı maddelere maruz kalma) düşünmeyi de unutmayın.

Adım 2 Kimin/Neyin ve nasıl zarar görebileceğine karar verin

Her tehlike için kimin ya da neyin zarar görebileceği hakkında açık olmanız gerekir; bu risk yönetiminin en iyi yolunu tanımlamaya yardımcı olacaktır.

Hatırlayın:

- Bazı faaliyetlerin özel zorunlulukları vardır, (örneğin hasat).
- Özellikle işyerinde her zaman bulunmayabilen (örneğin temizlikçiler, ziyaretçiler, taşeronlar, bakım işçileri, vb.) kişilerin mevcut olduğu hallerde, bazı tehlikeler için ilave olarak düşünmek gerekebilir

Adım 3 Riskleri değerlendirin ve önlemlere karar verin

Tehlikeleri saptadıktan sonra, onlar hakkında ne yapacağınıza karar vermek zorundasınız. Yasa sizin insanları zararlardan korumak için 'mantıklıca uygulanabilir' her şeyi yapmanızı gerektirmektedir. Siz bunu kendiniz de çalışabilirsiniz ancak en kolay yol, hali hazırda neyin yapılıyor ve neyin iyi uygulama olarak tarif edilmiş olduğunu karşılaştırmaktır.

Öyleyse ilk önce, şu anda ne yapmakta olduğunuza bir bakın, işyerinde ne gibi kontrollerin yürürlükte olduğu ve işlerin nasıl organize edildiği hakkında düşünün. Ardından bunları iyi uygulamalarla karşılaştırın ve kendinizi standardın üzerine yükseltecek daha fazla yapabileceğiniz bir şeyler olup olmadığına bakın. Değerlendirme süreciniz esnasında, şunları dikkate alın:

- Tehlikeden tamamen kurtulabilir miyim?
- Eğer yanıt hayırsa, riskleri zarara yol açmayacak şekilde nasıl yönetebilirim?

ETKO TARAFINDAN TERCÜME EDİLMİŞTİR (WWW.ETKO.ORG)
USB LTD TARAFINDAN ONAY OKUMASI YAPILMIŞTIR (WWW.USB-TR.COM)

TÜRKÇE VERSİYON Şüphede durumunda İngilizce versiyonu dikkate alınız.

Riskleri yönetirken, eğer mümkünse, aşağıdaki ilkeleri, mümkünse önerilen sıra ile uygulayın:

- Daha az riskli bir seçeneği deneyin (örneğin, daha az tehlikeli bir kimyasal kullanmaya başlayın);
- Tehlikeye ulaşımı önleyin (örneğin, muhafaza altına alarak);
- İşleri/görevleri tehlikeye maruz kalmayı azaltacak şekilde organize edin;
- Kişisel koruyucu ekipman dağıtın (örneğin, giysi, ayakkabı, gözlük, vb); ve
- Refah olanakları sağlayın (örneğin, ilk yardım aracı ve bulaşmayı ortadan kaldırmak için yıkama olanakları).

Sağlık ve güvenliği artırmak fazla bir maliyete ihtiyaç duymaz. Örneğin, araç kazalarını önlemek için tehlikeli kör bir kavşağa bir ayna koymak, riskler göz önüne alındığında düşük maliyetli bir önlemdir. Basit önlemlerin noksanlığı, bir kaza olması durumunda size daha pahalıya mal olabilir.

Çalışanları da dahil edin (eğer mümkünse), böylelikle, planladıklarınızın pratikte işleyeceğinden ve herhangi yeni bir tehlike ortaya çıkarmayacağından emin olabilirsiniz.

Adım 4 Bulguları Kaydedin ve Onları Uygulayın

Risk değerlendirmesinin sonuçlarını uygulamaya koymak gıda güvenliği, işçilerin sağlığı ve güvenliği ve işlerinizi idare ederken fark yaratacaktır.

Risk değerlendirmesinin sonuçlarını kaydetmek ve bunları çalışanlarınızla paylaşmak sizi bu uygulamaları tamamlamaya teşvik edecektir.

Sonuçları yazarken, onları basit tutun; (örneğin, 'hasatta bulaşma: tarlada el yıkama olanakları).

Risk değerlendirmesinin mükemmel olması beklenmez, ancak uygun ve yeterli olmak zorundadır. Şunları göstermeniz mümkün olmalıdır:

- Uygun bir kontrol yapıldı,
- Kimin ya da neyin etkilenmiş olabileceğini sordunuz,
- Önemli tehlikelerin tümüne değindiniz,
- Önlemler makuldür ve kalan risk düşüktür ve
- Süreç içerisinde çalışanlarınızı ya da onların temsilcilerini (uygulanabilir olduğu yerlerde) kapsadınız.

İyi bir eylem planı çoğunlukla farklı cevapların şunun gibi bir karışımından oluşur:

- Daha güvenilir kontroller uygulamaya konulabilene dek geçici çözüm;
- Kazalara ya da kötü sağlık koşullarına neden olma olasılığı yüksek risklere karşı uzun vadeli çözümler;
- En kötü sonuçları yaratma potansiyeli yüksek riskler için uzun vadeli çözümler;
- Geriye kalan öncelikli riskler ve bu risklerin nasıl kontrol edileceği hakkında çalışanları eğitmek için düzenlemeler yapmak;
- Kontrol önlemlerinin yerinde durduğundan emin olmak için düzenli kontroller yapmak ve
- .açıkça tanımlanmış sorumluluklar– hangi eylemde kim hangi andan itibaren rehberlik yapacak.

ETKO TARAFINDAN TERCÜME EDİLMİŞTİR (WWW.ETKO.ORG)
USB LTD TARAFINDAN ONAY OKUMASI YAPILMIŞTIR (WWW.USB-TR.COM)

TÜRKÇE VERSİYON
Şüphe durumunda İngilizce versiyonu dikkate alınız.

Unutmayın, önem sırasına göre düzenleyin ve ilk önce en önemli şeylerle uğraşın. Her eylemi tamamladığınızda, iş planınızda bunun tamamlandığını işaretleyin.

Adım 5 Risk Değerlendirmesini Gözden Geçirin ve Gerekirse Güncelleyin

Çok az işletme olduğu gibi kalır. Er ya da geç, yeni tehlikelere yol açabilecek yeni ekipman, madde ve/veya prosedürleri uygulamaya sokacaksınız. Bu nedenle, neler yapıyor olduğunuzu düzenli olarak gözden geçirmeniz anlamlı olacaktır. Her yıl kabul görmüş iyi uygulamaları dikkate alarak hala gelişmekte olduğunuzdan veya en azından geri kaymadığınızdan emin olmak için; nerede bulunduğunuzu usulüne uygun şekilde gözden geçirin .

Risk değerlendirmenize yeniden bakın:

- Bir değişiklik olmuş mudur?
- Hala yapmaya gerek duyduğunuz iyileştirmeler var mıdır?
- İşçileriniz sorunları saptamışlar mıdır?
- Vakalardan ya da kazaya ramak kalan olaylardan bir şey öğrendiniz mi?
- **Risk değerlendirmenizin güncel kaldığından emin olun.**

Bir işle uğraşırken, risk değerlendirmesini gözden geçirmeyi unutmak çok kolaydır-ta ki bir şey yanlış gidene kadar ve o an artık çok geçtir. Bu risk değerlendirmesini gözden geçirmek için niye şimdi bir tarih koymayalım? Bunu yazın ve ajandanıza yıllık bir olay olarak not edin.

Yıl içinde, eğer önemli bir değişiklik varsa, beklemeyin. Risk değerlendirmesini kontrol edin ve gerekli olduğu zaman düzeltin. Mümkün olduğunda, bir değişiklik planladığınız zaman risk değerlendirmesi hakkında düşünmek en iyisidir – bu şekilde daha fazla esneklik kazanmış olursunuz.

Kaynak: Risk değerlendirmesi için beş adım, Health and Safety Executive (Sağlık ve Güvenlik Yönetimi); www.hse.gov.uk/pubns/indg163.pdf

TÜRKÇE VERSİYON
Şüphe durumunda İngilizce versiyonu dikkate alınız.

EK AF.2 GLOBALG.A.P. KILAVUZU | RİSK DEĞERLENDİRMESİ – SAHA YÖNETİMİ

Kontrol Noktası AF 1.2.1

Sertifikasyon için tescil edilen tüm sahalarda ilk denetim sırasında elde mevcut bir risk değerlendirmesi var mı? Sonraki denetimler sırasında yeni ya da risklerin değişmiş olduğu mevcut üretim sahalarında (bunlara kiralanan araziler de dâhildir) bir risk değerlendirmesi mevcuttur. Bu risk değerlendirmesi uygun olan yerde söz konusu sahanın gıda güvenliği, çevre ve hayvan sağlığı bakımından uygun olduğunu gösteriyor mu?

Uygunluk Kriteri AF 1.2.1

İlk kontrolde üretim alanının uygunluğunun tesbiti için bir risk değerlendirmesi gereklidir. Risk değerlendirmesi yıllık olarak gözden geçirilmek ve riskler değiştiğinde veya yeni alanlar kullanıldığında bunlar dikkate alınmak zorundadır. Risk değerlendirmesi saha geçmişi ve tasarlanan faaliyetin bitişik stok/ürün/çevre üzerine etkisini dikkate alınmak zorundadır (temel bilgiler için AF Ek 1 Risk Değerlendirmesi ve bunun neleri kapsamak zorunda olduğu hakkında özel bilgiler için bkz: AF Ek 2).

Aşağıdaki resmedilmiş akış diyagramındaki 3 sorudan herhangi birinin yanıtı evet ise, bir risk değerlendirmesi gerekmektedir.

Dikkate alınacak etkenler (not: bu etkenlerin kapsamlı bir listesi değildir):

Yasalar:

Yasal şartlara uyumu doğrulamak için ilk olarak yerel mevzuat kontrol edilmelidir.

Arazinin önceki kullanımı:

- Önceki ürünler:** örneğin, tipik olarak pamuk üretiminde tahıl ve diğer sebze ürünleri üzerinde uzun vadeli etkisi olabilecek kalıntı bırakan ot ilaçlarının yoğun olarak kullanımı söz konusudur.
- Endüstriyel ya da askeri kullanım:** örneğin, eski araç parkları önemli miktarda petrol kirliliği içerebilir.
- Dolgu toprak ya da mayın sahaları:** toprak altında daha sonraki ürünleri kirletebilecek kabul edilemez atıklar olabilir ya da arazide çalışan insanlara zarar verecek ani çöküntüler olabilir.
- Doğal bitki örtüsü:** zararlılar, hastalıklar ve/veya yabancı otları barındırabilir

Toprak:

Risk değerlendirmesi, amaçlanan kullanımla ilgili yapısal uygunluğu, erozyona olan yapısal yatkınlığı ve amaçlanan ürünler için kimyasal uygunluğu kapsamalıdır.

Erozyon: Risk değerlendirmesi, ürün verimine ve/veya suyun akıp gitmesine etki edebilecek olan su/rüzgar ile üst toprak kaybının var olduğunu ya da olabileceğini saptamalıdır

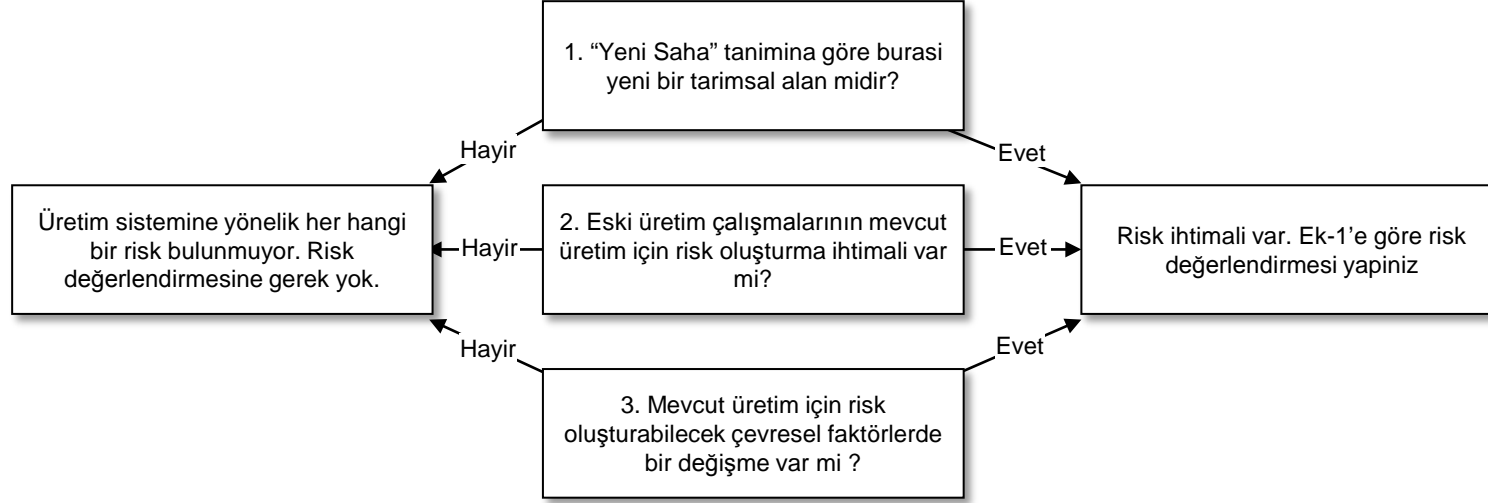
Drenaj yolları: Taşkın ve/veya erozyona karşı eğilim

Rüzgâra maruz kalma: Aşırı hızla esen rüzgâr ürün kayıplarına neden olabilir

ETKO TARAFINDAN TERCÜME EDİLMİŞTİR (WWW.ETKO.ORG)

USB LTD TARAFINDAN ONAY OKUMASI YAPILMIŞTIR (WWW.USB-TR.COM)

TÜRKÇE VERSİYON
Şüphe durumunda İngilizce versiyonu dikkate alınız.



Su kalitesi: 1.Yerel otoriteler tarafından amacına uyması için belirlenmelidir veya eğer yerel standart yoksa o zaman ISO 17025 düzeyinde ya da eşdeğer bir standartta kimyasal ve/veya mikrobiyolojik analizler yapabilen uygun laboratuardan alınan sonuçlar, sulama suyunun kalitesinin WHO Tarım ve Su Ürünlerinde atık su kullanımı için hazırlanan Sağlık Kılavuzu İlkeleri s.39, Tablo 3'de (bkz bu doküman sonunda yer alan WHO Teknik Rapor Serisi 778, 1989 Tablo 3) verilen kıstaslara uyduğunu göstermelidir. 2. İçme suyu kalitesi: WHO İçme Suyu Kalitesi Rehberi; 3rd Ed, birinci ve ikinci eklerin birlikte değerlendirilmesi, Vol. 1 2008 (dokümanın sonunda yer alan Tablo 7.7 mikrobiyal kalitenin doğrulanması için kılavuz değerlere bakınız)

Bulunabilirlik: Tüm yıl boyunca ya da en azından önerilen yetiştirme döneminde yeterlilik .

Kullanma yetkisi: Ürün için gerekli olduğu öngörülen miktarın güvence altında olması; diğer kullanıcıların hakları; yerel yasalar ya da gümrükler bazı zamanlarda ihtiyaçlarının öne geçme ihtimali olan diğer kullanıcılara hak tanıyabilir; çevre etkisi; yasal olsa da, bazı su çekme hızları su kaynağıyla ilişkili ya da bu kaynağa bağlı bitey ve direyters yönde etkileyebilir.

Sel: istenmeyen taşkınlar – mikrobiyolojik ve kimyasal kirlilik

Diğer etkiler

1. Tarım makinelerinin çalışmasının neden olduğu toz, duman ve gürültü sorunları
2. Suyun aşağı aktığı sahalarda çamur yükü ya da kimyasal yük sonucu oluşan kirlilik
3. İlaçlama etkisi
4. Ürünlerin cezp ettiği böcekler, atık ürünler ve/veya gübre kullanılan işlemler
5. Yakındaki doğal ya da koruma alanlarından gelen zararlıların yol açtığı tahribat

ETKO TARAFINDAN TERCÜME EDİLMİŞTİR (WWW.ETKO.ORG)

USB LTD TARAFINDAN ONAY OKUMASI YAPILMIŞTIR (WWW.USB-TR.COM)

TÜRKÇE VERSİYON
Şüphede durumunda İngilizce versiyonu dikkate alınır.

6. Yollar ve yoğun trafik de dâhil olmak üzere yakındaki endüstri veya ulaşım tesislerinden gelen duman, is ve/veya toz
7. Yakındaki topluluklarda yaşayan kişilerin yaptığı hırsızlıklar
8. Komşu alandaki tarım faaliyetleri
9. Pazara yeterli nakliye olanağı
10. Yeterli işgücü olanağı
11. Girdi mevcudiyeti

WHO (Dünya Sağlık Örgütü) Teknik Raporlar Serisi 778, 1989. Tarım ve Su Ürünleri Çiftçiliğinde atıksu kullanımı için Sağlık kılavuzu.
Table 3. Tarımda atıksu kullanımı için tavsiye edilen mikrobiyolojik kılavuz^a

Kategori	Yeniden kullanma koşulu	Etkiye açık gruplar	Bağırsak nematodları ^b (aritmetik ortalama sayısı ya da litredeki yumurta adedi ^c)	Dışkı koliformları (sporsuz çubuk bakteriler) (geometric ortalama sayısı her 100 ml deki adedi ^c)	Gerekli mikrobiyolojik kaliteye erişilmesi için beklenen atık su iyileşmesi
A	Pişirilmeden yenme olasılığı olan ürünlerin, spor alanlarının ve kamu parklarının sulanması ^d	İşçiler, tüketiciler, kamu	≤ 1	≤ 1000 ^d	İstenen mikrobiyolojik kaliteye erişmek için tasarlanan bir dizi stabilizasyon havuzu ya da buna eşdeğer bir iyileştirme
B	Tahılların, endüstriyel bitkilerin, yem bitkilerinin, otlakların ve ağaçların sulanması ^e	İşçiler	≤ 1	Tavsiye edilen bir standart yok	stabilizasyon havuzlarında 8-10 gün bekletme ya da buna eşdeğer helmint (parazit solucanlar) ve koliform arındırması
C	Eğer işçi ve kamuya açık etkisi yoksa kategori B'de yer alan ürünlerin bölgesel sulanması	Yok	Uygulanamaz	Uygulanamaz	Sulama teknolojisinin gerektirdiği şekilde ön iyileştirme yapılması, ancak birincil çökeltmeden daha az olmamalı

^a Özel durumlarda, yerel epidemiyolojik (salgın hastalıklarla ilgili), sosyokültürel ve çevresel etkenler dikkate alınmalı ve kılavuzlar buna göre uyarlanmalıdır

^b *Ascaris* ve *Tricuris* türleri ve kancalı kurtlar

^c Sulama dönemi sırasında

^d Daha sıkı kılavuz ilkeleri (her 100 ml için ≤ 200 dışkı koliformları) doğrudan insan temasının bulunduğu otel çimenlikleri gibi kamuya açık çimenlikler için daha uygundur.

^e Meyve ağaçlarında, sulamaya meyvelerin toplanmasından iki hafta önce ara verilmelidir ve yerden meyve TOPLANMAMALIDIR. Yağmurlama sistemi KULLANILMAMALIDIR.

TÜRKÇE VERSİYON
Şüphede durumunda İngilizce versiyonu dikkate alınır.**İçme Suyu için WHO Rehberi, 2008.**

Tablo 7.7 içme suyu için mikrobiyal kalitenin doğrulanması için kılavuz değerleri gösterir. Bireysel değerler bu tablodan doğrudan kullanılmamalıdır. Kılavuz değerleri, bu kılavuzda ve diğer destekleyici dökümanların içermiş olduğu bilgilerle harmanlanarak kullanılmalı ve yorumlanmalıdır. Patojenlere göre değişen hassasiyetin bir sonucu olarak olağandışı kalitede bir içme suyu, farklı toplulukların sağlığında farklı etkiler gösterebilir. Kılavuzun uyumlulaştırılması için, muhatabı olacak topluluğun tanımlanması veya, bazı durumlarda, özel bazı hassas alt gruplara odaklanmak gereklidir. Ulusal veya yerel uzmanlar, ulusal standartlarını türetirken kendi halklarına özel farikaları kullanmak isteyebilirler.

Tablo 7.7 Mikrobik kalitenin doğrulanması için kılavuz değerler^a (Tablo 5.2 ye de bakınız) (pp142-144)

Organizmalar	Kılavuz değeri
Bütün su direk olarak içmeye yöneliktir <i>E.coli</i> veya sığağa dayanıklı koliform bakteriler ^{bc}	100-ml örnekte hiç tespit edilememiş olmak zorundadır
Dağıtım sistemindeki muamele edilmiş su <i>E.coli</i> veya sığağa dayanıklı koliform bakteriler ^b	100-ml örnekte hiç tespit edilememiş olmak zorundadır
Dağıtım sistemindeki muamele edilmiş su <i>E.coli</i> veya sığağa dayanıklı koliform bakteriler ^b	100-ml örnekte hiç tespit edilememiş olmak zorundadır

^a Şayet *E.coli* tesbit edilmiş ise derhal inceleme başlatılmak zorundadır.

^b Her ne kadar *E. coli* dışkı bulaşmasının daha kesin bir göstergesi de olsa, sığağa dayanıklı koliform bakterilerin sayılması kabul edilebilir bir alternatiftir. Şayet gerekliyse uygun teyit edici testlerin yapılması zorunludur. Toplam koliform bakterileri, özellikle neredeyse muamele görmemiş tüm su tedariklerinde sıhhi önemi olmayan birçok bakterinin görüldüğü tropik bölgelerde, su tedarikçilerinin sıhhi kalitesinin kabul edilebilir bir göstergesi değildir.

^c Kırsal alanların büyük çoğunluğunun su temininde, özellikle gelişmekte olan ülkelerde, dışkı bulaşmasının yaygın olduğu bilinmektedir, özellikle bu koşullar altında, su temininin kademeli şekilde iyileştirilmesi amacıyla orta vadeli hedefler konulmalıdır.

TÜRKÇE VERSİYON
Şüphe durumunda İngilizce versiyonu dikkate alınız.

BASKI GÜNCELLEME KAYDI

Yeni doküman	Değiştirilmiş doküman	Yayın Tarihi	Değişikliklerin Tanımlanması
120329_gg_ifa_cpcc_af_tur_v4_0-1	111214_gg_ifa_cpcc_af_tur_final_v4	29 Mart 2012	GLOBALG.A.P' in GLOBALG.A.P. olarak düzeltilmesi; AF 12 – “GR Ek 1.3’ e referans” değişikliği; AF 12.1.5 – “Hayır” silindi

Bu dokümandaki değişikliklerle ilgili daha fazla bilgi almak istiyorsanız, GLOBALG.A.P. sekreteriyasına başvurunuz: translation_support@globalgap.org

Değişiklikler standardın akreditasyonunu etkilemediği durumlarda, versiyon numarası “4.0” olarak kalacak ve güncel baskı “4.-x” (örneğin: “4.0-1”) şeklinde gösterilecektir. Değişiklikler standardın akreditasyonunu etkilediği durumlarda, versiyon numarası “4.x” (örneğin. “4.1”) olarak değişecektir.